TER NAGEDACHTENIS VAN DEN HEER
JUSTUS RINIA CORNELIS GONGGRIJP

overleden te 's-Gravenhage 22 Januari 1929

DOOR

MR. A. J. A. A. BARON VAN HEEMSTRA
oud-gouverneur van Suriname

Velen die den overledene langer en beter hebben gekend dan ik, zijn ongetwijfeld meer bevoegd tot het schrijven van een: „in memoriam”.

Indien ik niettemin hiertoe in weinige woorden overga, spruit zulks voort uit de groote waardeering, welke ik gedurende ons zevenjarig verblijf in Suriname voor dezen nestor-planter heb leeren koesteren.

De in het oogspringende kenmerken van den heer Gonggrijp waren: zijne bijzondere werkkraft, zijn onverwoestbaar optimisme en zijne groote hartelijkheid.

Weinigen hebben in dit ons Zuid-Amerikaansch gebiedsdeel zoovele mogelijkheden overwogen, zoovele cultures beproefd en zoovele zaken aangepakt, als deze kolonist.

Zijn arbeid bij den spoorwegaanleg, zijne dienstvervulling bij het Landbouw-departement, het oprichten van een steenfabriek, het doen van opsporingen naar heveaplanten, het kweken van dezelve, het produceeren van rubber, het telen van rosella, en, last not least, het kweken van cacao en meer nog van Liberiakoffie op zijne plantage Clevia, deze alle zijn zoovele fasen in zijn bedrijvig leven geweest, waarbij telkens weder met vernieuwd enthousiasme werd opgetreden en waaraan het bestudeeren van alle beschikbare litteratuur was voorafgegaan.

Dat deze strijder talloze tegenslagen heeft gekend en

evenzeer teleurstellingen heeft ondervonden, is dikwijls in naïve openhartigheid door hem erkend, maar aan zijn groote volharding en aan het geloof in meerdere mogelijkheden tot verheffing van Suriname was het te danken, dat er van een „versagen” nimmer sprake was.

Zeër terecht is aan zijne geopende groeve gezegd, dat men over zéér veel optimisme moet kunnen beschikken om in Suriname te blijven arbeiden, en die gelukkige eigenschap vond men in deze karakteristieke persoonlijkheid in ruime mate.

Knellende banden waren hem onwelkom, zóó zelfs, dat hij wel eens tot eigen richting verviel, maar dan vormde zijn frank rechtsbewustzijn, zich uitend in de meest openhartige dialectiek, een beletsel om op hem te toornen.

Meende hij bedrog te ontmoeten, zoo was degene, van wien dit uitging, een tegenstander, dien hij met volle kracht te lijf ging.

Als lid van de Koloniale Staten, en gedurende meerdere jaren als ondervoorzitter van dat college, bruiste hij bij herhaling op tegen hetgeen hij verkeerd en onwaar achtte, en hij was zich zeer wel bewust daarbij niet de politicus te zijn, die zijn zetel door plooibaarheid kon behouden.

Wanneer hij gewaagde van de deugden zijner echtgenoot en van het succes in den loopbaan zijner kinderen, dan tintelde er een vuur in die donkere oogen, dat weldadig aandeed, en allen die hem op Clevia hebben gekend, raakten onder de bekoring van zijn hartelijk medeleven in algemeene en particuliere belangen.

Wij mogen verklaren, dat deze historische figuur in Suriname meer vrienden dan vijanden heeft gekend, en namens die vrienden heb ik mij verooloofd een eeresaluut te brengen aan zijne nagedachtenis.

Het opschrift van het ridderkruis der Oranje-Nassau orde, welk kruis terecht de borst van dezen merkwaardigen man sierde, heeft voor hem beteekend: „Ik zal volhouden”.

Bloemendaal 26 Januari 1929.